

Darja some moments before the incident. Foto: Domagoj Korais

Help has come. Foto: Matej Blatnik

move towards a more covered zone. We are on the edge of a big doline, Veliki Dol. In my mind only two thoughts: don't make mistakes and find a shelter as soon as possible. I start digging a snow cave, Andrej goes out searching for phone signal to call for help. Darja is near me, she is protected by my sleeping mat, since it's the only shelter from the wind that I am able to provide her. I am digging with my ice axe, the snow is hard and icy, and is goddamn scarce. After one hour and a half I break one part of the roof of the small shelter. I will need to start again from scratch. Darja is in the snow cave, inside the sleeping bag. She fights like a lioness, she tells me that she is fine, I tell her that she will need to stay there for some time, alone,

while I will go searching for a place with more snow to dig a bigger shelter. Andrej came back, he was not able to contact anybody. We are alone. ALONE. Nobody knows where we are, or that we were coming, nobody will come searching for us.

I start digging again, I feel no pain, no fatigue. I have no thoughts except one: dig as fast as possible and don't crash the roof, if you crash the roof we are dead, all of us. After four hours our new shelter is ready, it's time to bring Darja there. I find her buried alive from the snow carried by the wind, so I need to gently dig her out. We enter our shelter and the long night begins. Minutes last hours, we can't move, our noses some millimeters away from the icy roof. I

spend all night hoping that her wounds are not too severe and that she will not pass away right next to me.

It's sunrise, we exit from our grave-shelter. I decide to reach the others at the bivouac, to break our isolation. Once there I start screaming: Hej, hej, help! Everybody is sleeping, no response. I open the door: »Good morning guys, Darja has a broken knee and we slept in a snow cave, go save her«. In a couple of minutes a group of people starts to walk towards them and the emergency services are called, after some time we see the helicopter and only when I see it going away with Darja onboard I know that our story has a happy ending. |

Špela Borko

ODTIS POZABLJENEGA MEANDRA

Moja najljubša jama, Trubarjev dah, me je 23. 2. 2019 ugriznila v prst. Mogoče sem jo preveč zanemarjala. Ali pa le nisem cenila, da nam je tokrat naklonila nadvse težke metre. Kljub temu je še vedno moja najljubša. Če velja rek »kad piškimi u more sam spojen sa svijetom«, kaj pomenijo lužice krvi po podzemlju Pokljuke?

Naj začnem v Pozabljenem meandru, na globini 250 m. Pozabili smo ga kaj kmalu po odkritju, saj so prvi metri presneto ozki. A ne le prvi trije, prvih 100 m je mukotrpno klečeplazenje, zatikanje, hlastanje za zrakom in namakanje čudnih delov telesa v mrzlo Trubarščico. Naslednjih 100 m ne kaže izboljšanja, a

kaj, ko gre naprej ... Trmasto sem torej vztrajala, da gremo spet glodat takrat še neprehodno ožino nekje proti koncu prvih 100. In smo šli, Jure, Diba in jaz, na najhladnejšo in najprepišnejšo soboto v letu. Pred jamo smo ugotovili, da sem pozabila prvo pomoč, skupaj s tamponi. V ruzaku sem našla en samcat povoj, pojasnila fantoma, da bom verjetno krvavela, in ga vrgla v prasico. Sledilo je klasično zavijanje z očmi: »A se še nisi navadila na koledar gledat?!« Na delovišču se je delovna vnema zmanjšala. Diba se je ravno namestil v ozko črevo s prepihom, jaz pa sem leno začela kotaliti ploščato skalo dimenzij 40 x 40 x 20 cm. Šla mi je rahlo na živce. Z vzvišeno brezbriznostjo sem jo sunkovi-

to dvignila in pustila, da se je mukoma prevrnila malo bližje razširitvi. In spet. In še poslednjič.

Glasno sem zaklela. »Pa je šel noht,« sem pomislila, grdo gledala skalo in snela rokavico. Nakar se je preklinjanje spremenilo v zgroženo klicanje na pomoč. Blazinica je zacvetela, kri je poskočno tekla in ker nisem pristašica opazovanja poškodb, sem prst hitro skrila v pest in se ritensko umaknila iz rova. Jure se je priplazil za menoj in zgroženo opazoval krvavo sled. Matic pa je zlovoljno vprašal, če lahko vsaj do konca zvrta luknjo. Jure je izkopal male gazice in mikropor, česa več od tega nismo imeli. Konkretno je zalepil gaze

na prst, a kri je kaj kmalu pordečila belino. Nakar me prešine misel na povoj! Matic se je med strokovno oskrbo rane pohvalil, kako je nekoč rešil Krajnca, in komentiral, da si zunaj ni mislil, da bom na ta način krvavela. Rokavici smo odrezali prst, jo dali čez prvi sloj povoja, nato pa kar čez rokavico vse skupaj povili v sveženj. Pot ven je bila vroče utripajoče boleča, čeprav sta me fanta odrešila prasice. Zunaj se je kalvariji pridružil še mraz, a vseeno smo srečno prispeli do avta in urgence. Prvo vprašanje v sprejemni pisarni je bilo: »Uuu, jame, a na teritoriju M. Z.?« Zgrožena sem jim povedala, da je Pokljuka pač Matičarski teritorij in šele doma dojela pomoto ... Medicinska sestra me je okrcala, da nikoli ne smem rane tako

zalepiti s selotejmom - najprej jo je treba očistiti, nato pa zaviti v čist robec. Besede o neobičajnih okoliščinah dogodka so izzvenele v prazno ... Po še eni kritiki količine ibuprofena, primerne polprofesionalcem, in treh šivih sem lahko šla domov.

Šivi so me zapustili čez 14 dni, mravljiničenje čez dva meseca, mraz pa še danes ni prijeten.

Medtem se je rodila legenda o luži krvi, ki je prevzela dušo in karakter prvotne lastnice, se združila z jamsko plesnijo in se razvila v superinteligentni in večno peemesirajoči združ, ki bo na

Sendvič s papriko. Foto: Matic Di Batista

veke vekov plašil nedolžne obiskovalce Trubarja. Kaj pa, če je vse res?? |

Jure Bevc

BLIŽNJE SREČANJE S PADAJOČIM KAMNOM V PRAŠNEM DOLU

V zadnjem vikendu junija 2019 je precejšnja ekipa delala na Planini Poljana. V nedeljo, 30., smo se Cyril, Blaž in jaz odpravili raziskat vzhodni krak jame, ki je tistega dne bila zapečaten kot Prašni dol v nasprotju z vsemi konvencijami poimenovanja jam na Poljani (ali tistimi od IZRK, ampak pustimo to). Po tem, ko smo izmerili vse, kar se je v danih časovnih okvirjih v tistih delih izmeriti dalo, smo se odpravili proti izhodu.

Jama se je razvila v prostoru med dvema skladoma apnenca, ki se v dinarski smeri spuščata pod naklonom 35°. Edini štrik je na 22 metrov globokem vhodnem breznu in ima eno vmesno pritrdišče na prehodu v dvorano, ki se odpre pod prej omenjenim breznom.

Iz jame je šel najprej Cyril, nato pa Blaž. Za pomoč sem Blažu držal štrik, kar je pomenilo, da sem bil direktno pod pritrdiščem. Blaž se je že skoraj prepel na naslednji raztežaj in tudi sam sem se začel vpenjati ...

Naslednji trije odstavki so zapisani, kot se dogodkov spomnim, ne nujno, kakor so se zgodili. Pretresi možganov pretresejo tudi spomine.

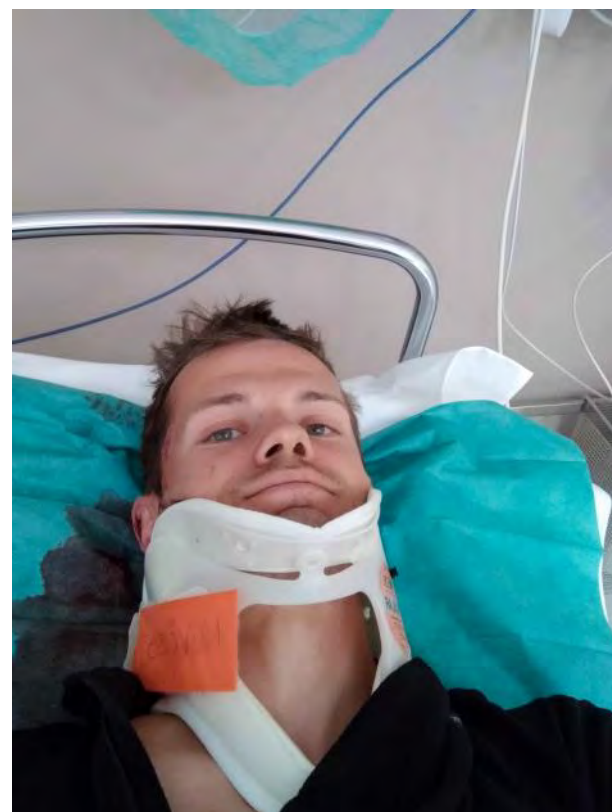
Ko sem se zavedel, sem se zavedel tudi tega, da je nekaj hudo narobe, a sprva nisem mogel ugotoviti, kaj. Plazil sem se naokrog po vseh štirih in zvonjenje v glavi je bilo navzdržno. Šele, ko sem

odprl usta in je na tla zletela lužica krvi, sem vedel, da me je nekaj poškodovalo. Vmes sem že zaznal Blaževe klice, izpel sem ročno prižemo z vrvi in se skrivil v bližnjo luknjo, kjer sem snel čelado z glave. Ko sem zatipal od krvi popolnoma premočeno podkapo, sem si zamislil nekaj sočnih besed in začel kričati za prvo pomoč.

Blaž je bil kmalu pri meni, Cyril pa je šel ven po komplet prve pomoči, ki sem ga pustil v nahrbtniku. Vmes sem izgubil živce in začel kričati, naj že pohiti (oprosti, Cyril). Na srečo sem nedolgo nazaj opravil tečaj prve pomoči v sklopu izpita za USJD, tako da s povijanjem glave in dajanjem napotkov nisem imel težav. Še predobro sta me povezala, ko sem nato šel ven, sem začutil, da je preveza pretesna. Iz jame sem prišel hitro, izkušnje s prepenjanjem so naredile svoje. Pred jama se mi je zvirtelo in moral sem se usesti, nekdo mi je pomagal zrahljati prevezo.

Medtem je iz sosednje jame (Mravlji dol) prišla druga ekipa, prihiteli so tudi ostali na čelu z Maticem, ki so iskali vhode v okolici. Po kratkem posvetu smo se odločili poklicati heli-

kopter GRS. Ta je prispel nedolgo za tem in me odpeljal do Jesenic. Med spustom do bolnišnice se je rana na jeziku, ki se je vmes že strdila, zaradi spremembe zračnega pritiska odločila reči še zadnjo besedo. Krvavitev smo ustavili z robčkom. Na Jesenicah so mi rano na glavi zašili, tista na jeziku se je kmalu zacellila sama, rezultati rentgena

Draga, danes me ne bo domov. Foto: Jure Bevc